

Statsministerens kontor
Statsminister: Jens Stoltenberg

KONGELIG RESOLUSJON

Ref.nr.:

Saksnr:

Dato: 31.10.2008

KLAGER FRA JOURNALIST MARIANNE JOHANSEN I VERDENS GANG,
JOURNALIST TROND SUNDNES I DAGENS NÆRINGS LIV OG JOURNALIST
ASLAK M. ERIKSRUD I TV 2 OVER STATS MINISTERENS KONTORS AVSLAG PÅ
BEGJÆRING OM INNSYN ETTER OFFENTLIGHETSLOVEN

1. Bakgrunn

Klagen fra journalist Marianne Johansen

Den 24. oktober 2008 begjærte journalistene Marianne Johansen og Gunn Karin Hegvik i Verdens Gang innsyn i de dokumenter som Statsministerens kontor har gitt til Kredittilsynet i DnB NOR-saken. Statsministerens kontor avslo innsynsbegjæringen den 24. oktober 2008. Samme dag påklaget journalist Marianne Johansen avslaget. Statsministerens kontor har som ledd i klagebehandlingen vurdert saken på nytt.

Klager ber om å få innsyn i samtlige dokumenter som Statsministerens kontor har utlevert til Kredittilsynet. I klagen gjøres det gjeldende at dokumentene ikke lenger er å anse som interne i offentlighetslovens forstand når de er sendt til Kredittilsynet. Det vises til at Kredittilsynet ikke er en kontrollinstans overfor Statsministerens kontor. Videre minner klager om plikten til å vurdere meroffentlighet.

Klagen fra journalist Trond Sundnes

Den 23. oktober 2008 begjærte journalist Kristian Skard i Dagens Næringsliv innsyn i et notat utarbeidet av statssekretær Schjøtt-Pedersen ved Statsministerens kontor. Statsministerens kontor avslo innsynsbegjæringen den 23. oktober 2008. Den 24. oktober 2008 påklaget journalist Trond Sundnes i Dagens Næringsliv avslaget. Statsministerens kontor har som ledd i klagebehandlingen vurdert saken på nytt.

I klagen gjøres det gjeldende at dokumentet ikke lenger er å anse som internt i offentlighetslovens forstand når det er sendt til Kredittilsynet. Videre minner klager om plikten til å vurdere meroffentlighet.

Klagen fra journalist Aslak M. Eriksrud

Den 22. oktober 2008 begjærte journalist Aslak M. Eriksrud i TV 2 innsyn i et notat utarbeidet av statssekretær Schjøtt-Pedersen ved Statsministerens kontor. Statsministerens kontor avslo innsynsbegjæringen den 22. oktober 2008. Avslaget ble fulgt opp i et brev av 23. oktober 2008. Den 29. oktober 2008 påklaget journalist Aslak M. Eriksrud avslaget. Statsministerens kontor har som ledd i klagebehandlingen vurdert saken på nytt.

I klagen gjøres det gjeldende at dokumentet ikke lenger er å anse som internt i offentlighetslovens forstand når det er sendt til Kredittilsynet, og at Statsministerens

30/10/08

kontor er å anse som en part i Kredittilsynets undersøkelser. Videre ber klager om at det utvises meroffentlighet.

2. Statsministerens kontors behandling av innsynsbegjæringene og klagen

De dokumenter som Statsministerens kontor har gitt Kredittilsynet tilgang til er samtlige av intern karakter. Innholdet i tre av dokumentene er allerede offentliggjort i sin helhet. De inneholder utskrifter av SMSene som ble utvekslet mellom statsminister Jens Stoltenberg og konsernsjef Bjerke. Klagen gjelder derfor ikke disse dokumentene, og det er ikke behov for å foreta en nærmere analyse av deres rettslige karakter i dag. I tillegg fikk Kredittilsynet tilgang til en intern oversikt over tidspunktene for telefonsamtalene mellom statssekretær Schjøtt-Pedersen og konsernsjef Bjerke utarbeidet ved hjelp av Telenor. Statssekretær Schjøtt-Pedersen støttet seg på dette dokumentet i sin muntlige forklaring for Kredittilsynet slik at han presist kunne angi når samtalene fant sted. I tillegg fikk tilsynet tilgang til to øvrige interne arbeidsdokumenter ved Statsministerens kontor, derunder statssekretær Schjøtt-Pedersens personlige nedtegnelser gjort i forbindelse med hans samtaler med konsernsjef Bjerke. Disse interne dokumentene inneholder ikke en fullstendig gjengivelse av kontorets behandling av saken, og de har ikke en form som gjør dem egnet for en presentasjon utad.

Grunnlaget for avslagene på innsyn i dokumentene er lov av 19. juni 1970 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) § 5 første ledd, som gir adgang til å unnta fra offentlighet et dokument som forvaltningsorganet har utarbeidet for sin interne saksforberedelse. Statsministerens kontor har på ny vurdert hvorvidt det helt eller delvis bør utvises meroffentlighet i henhold til offentlighetsloven § 2 tredje ledd for hvert av dokumentene, men har kommet til at meroffentlighet ikke bør utvises.

3. Vurdering av hjemmelsspørsmålet

Når Kongen er klageinstans, er det bare spørsmålet om det er adgang til å unnta dokumentene som kan påklages, ikke spørsmålet om meroffentlighet bør praktiseres, jf. offentlighetsloven § 9 tredje ledd.

I klagenes gjøres det gjeldende at dokumentene har mistet sin interne karakter i og med at Kredittilsynet har mottatt en kopi av dem.

Utgangspunktet er at et internt dokument som sendes ut av organet mister sin status som "internt". Det er imidlertid unntak fra dette, blant annet for de tilfeller hvor et internt dokument overleveres til klage- og kontrollorganer.

I dette tilfellet er Kredittilsynet gitt en kopi av dokumentet som ledd i tilsynets undersøkelser av DnB NOR Markeds handel i norske statsobligasjoner. Som ledd i disse undersøkelsene har Kredittilsynet gjennomført samtaler, blant annet med statssekretær Schjøtt-Pedersen ved Statsministerens kontor. I dette møtet støttet statssekretær Schjøtt-Pedersen seg på de interne dokumentene i sin muntlige forklaring. På slutten av møtet ba en representant fra Kredittilsynet om en kopi av dokumentene, hvilket han senere fikk. Når interne dokumenter i denne situasjonen

utleveres til Kredittilsynet som ledd i tilsynets undersøkelse av en sak, mister de ikke sin status som et dokument utarbeidet for den interne saksforberedelse i henhold til offentlighetsloven § 5 første ledd.

Det kan i denne forbindelse blant annet vises til Justisdepartementets veileder i offentlighetsloven der det heter:

"Ved oversending av interne arbeidsdokumenter til klageinstansen etter forvaltningsloven, til andre klageorganer (typisk Sivilombudsmannen eller andre ombud) eller til andre særskilte kontrollorganer, kan dokumentet fortsatt unntas offentlighet etter § 5 første ledd."

På denne bakgrunn anser Statsministerens kontor at det er grunnlag for å unnta dokumentene fra offentlighet med hjemmel i offentlighetsloven § 5 første ledd.

Statsministerens kontor

tilrår:

Klagene over Statsministerens kontors avslag på innsynsbegjæringer av 22., 23. og 24. oktober 2008 fra journalist Aslak M. Eriksrud, journalist Trond Sundnes og journalist Marianne Johansen tas ikke til følge.